

الحی بن عمر علوی

محمد مصطفیٰ نقی، بحر العلوم

سرشناسه : فقیه بحرالعلوم ، محمد مهدی ، ۱۳۵۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : یحیی بن عمر علوی / محمد مهدی فقیه بحرالعلوم
 مشخصات نشر : تهران : نشر مشعر ، ۱۳۹۳ .
 مشخصات ظاهری : ۱۲۴ ص .
 شابک : ۵-۵۵۵-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیفا
 موضوع : یحیی بن عمر علوی
 موضوع : امامزادگان -- سرگذشتنامه
 رده‌بندی کنگره : ۷۱۳۹۳ و ۳ ی / ۵ / ۵۳ BP
 رده‌بندی دیویی : ۲۹۷ / ۹۸۴
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۶۹۸۰۲۸

یحیی بن عمر علوی

تألیف :	محمد مهدی فقیه بحرالعلوم
تدوین :	پژوهشکده حیات و زیارت
ناشر :	مؤسسه فرهنگی-تاریخی مشعر
چاپ و صحافی :	چاپخانه مشعر
نوبت چاپ :	اول - زمستان ۳۹۳
شمارگان :	۵۰۰ نسخه
بها :	۳۲۰۰ تومان

شابک : ۵-۵۵۵-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸ ISBN : 978-964-540-555-5

مراکز پخش و فروشگاه‌های مشعر :

تهران : تلفن : ۰۳-۶۴۵۱۲۰۰۳ / ۰۲۱ / قم : تلفن : ۰۲۵-۳۷۸۳۸۴۰۰

فهرست

۷	دریاچه
۹	مقدمه
۱۱	نام و مشخصات
۱۲	نسب شریف
۱۳	پدر بزرگوار
۱۴	مادر گرانقدر
۱۵	دایی‌های یحیی
۱۶	یحیی بن حسین ذوالدمعة
۱۷	نظر علمای رجال درباره یحیی بن حسین
۱۹	تاریخ وفات و محل دفن یحیی بن حسین
۲۱	تعداد فرزندان یحیی
۲۱	تاریخ و محل تولد رهبر قیام
۲۱	شجاعت و شخصیت یحیی بن عمر
۲۴	مذهب یحیی
۲۶	قیام یحیی بن عمر
۲۶	تاریخ و محل قیام
۲۷	دلیل قیام یحیی
۲۹	قیام برای رضای خدا

- ۲۹..... زیارت قبر امام حسین علیه السلام
- ۳۰..... تصرف شهر کوفه
- ۳۱..... حمله دشمن
- ۳۳..... خروج از کوفه
- ۳۵..... دشمنان یحیی
- ۳۷..... پیروزی یحیی و آمادگی برای نبردی دیگر
- ۳۸..... بیانت یا دسیسه
- ۳۹..... شهادت یحیی
- ۴۰..... سه یحیی در مجلس حاکم بغداد
- ۴۱..... یحیی برده است
- ۴۲..... فرستادن سه یحیی نزد امام
- ۴۳..... وضعیت اسیران یحیی
- ۴۵..... اقرار دشمن به خطاکاری و نجات او
- ۴۶..... علت شکست قیام
- ۴۹..... شعری از یحیی
- ۵۰..... تاریخ شهادت و محل دفن
- ۵۲..... مرقد یحیی بن عمر
- ۵۳..... مرقد اول
- ۵۴..... مرقد دوم
- ۵۶..... تعیین مرقد
- ۵۹..... فرزندان و اعیان یحیی
- ۶۰..... در سوگ یحیی
- ۹۷..... نگاهی به برادران
- ۹۹..... نتایج معنوی قیام
- ۱۱۳..... کتابنامه

دیباچه

سعدت و حقی انسان و شرط پویایی جوامع بشری در سایه شناخت و کامل کردن سیره اولیای الهی است. پر آشکار است که سیره اولیای الهی به ویژه اهل بیت خاندان وحی علیهم السلام به عنوان متقن ترین حوزه های تربیتی و اساسی ترین مؤلفه در فرهنگ اسلامی است. شناخت واقعیت های زندگی آنان و بهره گیری از روش و منش و رفتار و گفتارشان می تواند زمینه های تعالی و سعادت واقعی انسان را فراهم سازد. از این رو پژوهش در آثار اولیای الهی به ویژه جست و جو در احوال خاندان پاک نبوت که در دامن پرمهر آنان کامل ترین انسان ها پرورش یافته اند به منظور الگوگیری از آنان ضرورت انکارناپذیر مراکز پژوهشی است.

گروه تاریخ و سیره پژوهشکده حج و زیارت در راستای ایفای رسالت خود برای ترویج فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام به شرح حال شماری از چهره های تأثیرگذار جهان اسلام در قالب

تکننگاری‌هایی مستقل پرداخته و در این کتاب‌ها برای دسترسی
آسان علاقمندان، زندگینامه تفصیلی هر فرد و معرفی زیارتگاه‌های
منسوب به وی و تاریخچه و اعتبار آن ارائه شده است.

در پایان پژوهشکده حج و زیارت لازم می‌داند که از
بلاش، مؤلف محترم و ارزیابان و همه دوستانی که در واحد
آمادسازی پژوهشکده در به ثمر رسیدن این اثر تلاش
نموده‌اند ... سپاسگزاری نماید.

انه ولی التوفیق
گروه تاریخ و سیره
پژوهشکده حج و زیارت

مقدمه

شیعیان از دربار به عنوان شیفتگان و دلدادگان خاندان پیامبر ﷺ شناخته شده و توصیه‌های پیامبر گرامی اسلام ﷺ را در تمسک به تقلید (قرآن و سنت)، به جان و دل پذیرفته‌اند. از سویی خاندان رسول خدا ﷺ به دلیل انحراف مردم از دین، فساد و ستم حکام و تعقیب و شکنجه‌های هولناکی که به آنان روا می‌شد، به ستوه آمده بودند و ارضای زندگی در مدینه الرسول ﷺ و حجاز، لحظه به لحظه بر آنان سنگین‌تر می‌شد. از این رو، به دیگر سرزمین‌های اسلامی پناه می‌آوردند و یا علیه ستم و زور حکام دست به شمشیر می‌بردند تا برپایی حکومتی اسلامی، اهداف ائمه علیهم‌السلام را تحقق بخشند.

انزجار رسمی متوکل عباسی از علویان در نیمه دوم قرن سوم هجری، مصائبی را برای فرزندان رسول الله ﷺ به همراه داشت. او علویان را در محاصره اقتصادی شدیدی قرار داد و رسماً هرگونه احسان و نیکی در حج آنان را منع کرد و متخلفان

را به سختی کیفر می داد.

یحیی بن عمر بن یحیی بن حسین بن زبید شهید علیه السلام از جمله معدود غلویانی است که در دوره متوکل عباسی توانست بر علیه ظلم و بی داد عباسیان قیام کند. از آنجایی که وی به زهد و تقوا و علم و صلح مشهور و بسیار شجاع و جنگجو بود، جمع کثیری دورش در کوفه جمع شدند و لرزه بر اندام حکومت عباسی انداختند. اما سرانجام این نهضت مانند اکثر قیام‌های علویان سرنگون شد و رهبر آن یحیی به شهادت رسید.

به بهانه مرگ و مزاج او در منطقه الکفل، به شرح حال و زندگانی این علوی خواهیم پرداخت.

محمد مهدی فقیه بحر العلوم

قم/ ۱۳۹۱